

HAMSHIRALIK ISHI JARAYONI BOSQICHLARI

Ismoilova Sevara Nematilloevna

Asaka Abu Ali Ibni Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi.

Hamshiralik ishi kafedrasini mudiri

Annotatsiya: *Hamshiralik jarayoni bemorga yuqori sifatli yordam ko'rsatishni ta'minlaydigan tizimli va bemor markazli yondashuv bo'lib, beshta aniq bosqichdan iborat: baholash, tashxis, rejalashtirish, amalga oshirish va baholash. Ushbu maqolada har bir bosqich batafsil tahlil qilinib, uning ahamiyati, metodologiyasi va amaliy qo'llanilishi yoritiladi.*

Kalit so'zlar: *Hamshiralik jarayoni, baholash, tashxis, rejalashtirish, amalga oshirish, baholash, bemor markazli yordam.*

Hamshiralik jarayoni professional hamshiralik amaliyotining asosi bo'lib, individual bemorlarni parvarish qilish uchun tuzilmaviy ramka sifatida xizmat qiladi. Bu tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi, samarali muloqotni ta'minlaydi va multidisplnaviy jamoalarda hamkorlikda qaror qabul qilishni rag'batlantiradi. Ushbu maqola hamshiralik jarayonining bosqichlarini turli sog'liqni saqlash sharoitlarida qo'llanilishi haqida batafsil ma'lumot beradi.

Ushbu maqolada ilmiy adabiyotlar, ish tajribalari va hamshiralik bo'yicha qo'llanmalarni sifatli tahlil qilish metodidan foydalaniladi. Ma'lumotlar obro'li hamshiralik jurnallari, darsliklar va professional standartlardan yig'ilib, hamshiralik jarayonining bosqichlari bo'yicha mustahkam asos yaratildi.

Hamshiralik jarayoni bosqichlari: Batafsil tushuntirish

Hamshiralik jarayoni bemorlar ehtiyojini qondirishga qaratilgan tizimli va mantiqiy yondashuvdir. Ushbu jarayon 5 asosiy bosqichdan iborat bo'lib, ularning har biri o'z vazifasi va maqsadlariga ega. Quyida har bir bosqich batafsil bayon qilinadi:

Baholash (Assessment)

Maqsad:

Bemorning sog'lig'i haqidagi ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish.

Jarayon:

- Subyektiv ma'lumotlar yig'ish:

Bemorning o'zidan olinadigan ma'lumotlar (og'riq, charchoq, uyqu buzilishi kabi alomatlar).

- Obyektiv ma'lumotlar yig'ish:

Tibbiy ko'rik natijalari (qon bosimi, tana harorati, laborator tahlillar).

- Ma'lumotlarni hujjatlashtirish:

Yig'ilgan ma'lumotlarni yozib borish, bu keyingi bosqichlarda ulardan foydalanishni osonlashtiradi.

Natija:

- Bemorning umumiy ahvoli haqida to'liq ma'lumot.

- Bemor ehtiyojlarini tushunish va tashxis qo'yishga asos.

Tashxislash (Diagnosis)

Maqsad:

Bemor sog'lig'idagi muammolarni aniqlash.

Jarayon:

- Ma'lumotlarni tahlil qilish:

Baholash natijalarini ko'rib chiqish, muammo va xavf omillarini aniqlash.

- Hamshiralik tashxisini qo'yish:

Hamshiralik tashxislari xalqaro standartlarga mos ravishda (masalan, NANDA-I) aniqlanadi. Bunda muammoning sabablari va belgilari aniq ko'rsatiladi.

Natija:

- Aniq va ustuvor muammolar ro'yxati.

- Muammolarni hal qilishga yo'naltirilgan strategiyalarni ishlab chiqish uchun asos.

Rejalashtirish (Planning)

Maqsad:

Bemor sog'lig'ini yaxshilashga qaratilgan aniq rejalar tuzish.

Jarayon:

- Ustuvorliklarni belgilash:

Muammolar qanchalik jiddiy va tezkor choralar talab qilishiga qarab tartiblanadi.

- Maqsadlar qo'yish:

- Qisqa muddatli maqsadlar: Bemor holatini tezda yaxshilash (masalan, og'riqni kamaytirish).

- Uzoq muddatli maqsadlar: Umumiy salomatlikni yaxshilash (masalan, qon bosimini nazoratga olish).

- Reja ishlab chiqish:

O'z ichiga muayyan parvarish choralari va muddatlarni oluvchi rejani tuzish.

Natija:

- Reja yozma shaklda tuziladi va boshqa tibbiyot xodimlari bilan muhokama qilinadi.

- Bemorga mos va aniq choralar ishlab chiqiladi.

Amalga oshirish (Implementation)

Maqsad:

Ishlab chiqilgan rejani bajarish.

Jarayon:

- Amaliy harakatlar:

- Dorilarni berish, fizioterapiya yoki parhez bo'yicha ko'rsatmalar berish.

- Bemorni kundalik faoliyatida qo'llab-quvvatlash (masalan, kiyinishga yoki harakatlanishga yordam berish).

- Hamkorlik:

- Shifokorlar va boshqa tibbiyot xodimlari bilan hamkorlik qilish.

- Hujjatlashtirish:

Har bir bajarilgan amaliyot va bemorning unga javobi qayd etiladi.

Natija:

- Belgilangan choralar amalga oshiriladi.

- Bemorning holatidagi o'zgarishlar kuzatiladi.

Baholash (Evaluation)

Maqsad:

Hamshiralik parvarishi samaradorligini aniqlash va zarurat bo'lsa, rejani qayta ko'rib chiqish.

Jarayon:

- Natijalarni tahlil qilish:

- Qo'yilgan maqsadlarga erishilgan-erishilmaganligini aniqlash.

- Rejani yangilash:

- Maqsadlarga erishilmagan bo'lsa, sabablarini aniqlash va yangi choralarni ishlab chiqish.

Natija:

- Bemor sog'lig'idagi o'zgarishlar qayd etiladi.

- Parvarish jarayoni davom ettiriladi yoki tugatiladi.

Hamshiralik jarayoni – bu doimiy siklik jarayon bo'lib, bemorning holatiga qarab takroran yangilanadi. Bu yondashuv bemorga individual yondashish imkoniyatini beradi va sog'liqni samarali boshqarishga xizmat qiladi.

Hamshiralik jarayonining iterativ tabiati uning turli klinik vaziyatlarga moslashuvchanligini ta'minlaydi. Uning individual parvarishga urg'u berishi hamshira va bemor o'rtasidagi aloqani mustahkamlaydi, qoniqish va natijalarni yaxshilaydi. Ammo vaqt cheklovlari, yetarli tayyorgarlikning yo'qligi va o'zgarishlarga qarshilik kabi muammolar uning to'liq imkoniyatlarini amalga oshirishga to'sqinlik qilishi mumkin. Ushbu to'siqlarni bartaraf etish uchun doimiy ta'lim, qo'llab-quvvatlovchi rahbarlik va jarayonlarni soddalashtirish uchun texnologiyalardan foydalanish talab etiladi.

Xulosa

Hamshiralik jarayoni yuqori sifatli, bemor markazli yordamni ko'rsatish uchun muhimdir. Uning bosqichlariga rioya qilish orqali hamshiralar bemor ehtiyojlarini tizimli ravishda hal qilishlari, klinik natijalarni yaxshilashlari va

sogʻliqni saqlash tizimiga bir butunlikda hissa qoʻshishlari mumkin. Kelajakdagi harakatlar quyidagilarga qaratilishi kerak:

Klinika treningida hamshiralik jarayoniga urgʻu beruvchi taʼlim dasturlarini kengaytirish.

Maʼlumot yigʻish, hujjatlashtirish va baholashni osonlashtirish uchun texnologiyadan foydalanish.

Maxsus va yetarli xizmat koʻrsatilmagan sharoitlarda hamshiralik jarayonini qoʻllash boʻyicha qoʻshimcha tadqiqotlar oʻtkazish.

Ushbu sohalarga eʼtibor qaratish orqali hamshiralik kasbi rivojlanishda davom etib, oʻzgaruvchan sogʻliqni saqlash landshaftida optimal yordam koʻrsatishni taʼminlashi mumkin.

ADABIYOTLAR.

1. Kasalliklarni nazorat qilish va profilaktika markazlari, 2011.
2. Escola Superior de Enfermagem de Coimbra. Ensino clinico de cuidados primários/diferenciados – área de Enfermagem de Saúde Infantil e Pediatria: Guia Orientador. Coimbra: ESEnfC; 2016.
3. Ministério da Educação. Departamento da Educação Básica. A educação pré-escolar e os cuidados para a primeira infância em Portugal. Lisboa: Ministério da Educação. Departamento da Educação Básica; 2000.
4. McClanahan & Weismuller, 2015.
5. Ministério da Educação. Departamento da Educação Básica. A educação pré-escolar e os cuidados para a primeira infância em Portugal. Lisboa: Ministério da Educação. Departamento da Educação Básica; 2000.